ANUL II. No—209. 5 BANI IN TOATA ȚÉRA DUMINECA, 5 MAIU 1885

UNIVERSUL

FOAIA POLITICA ILUSTRATA

ROMANIA BIBLIOTECA CENTRALE DIN IAȘI

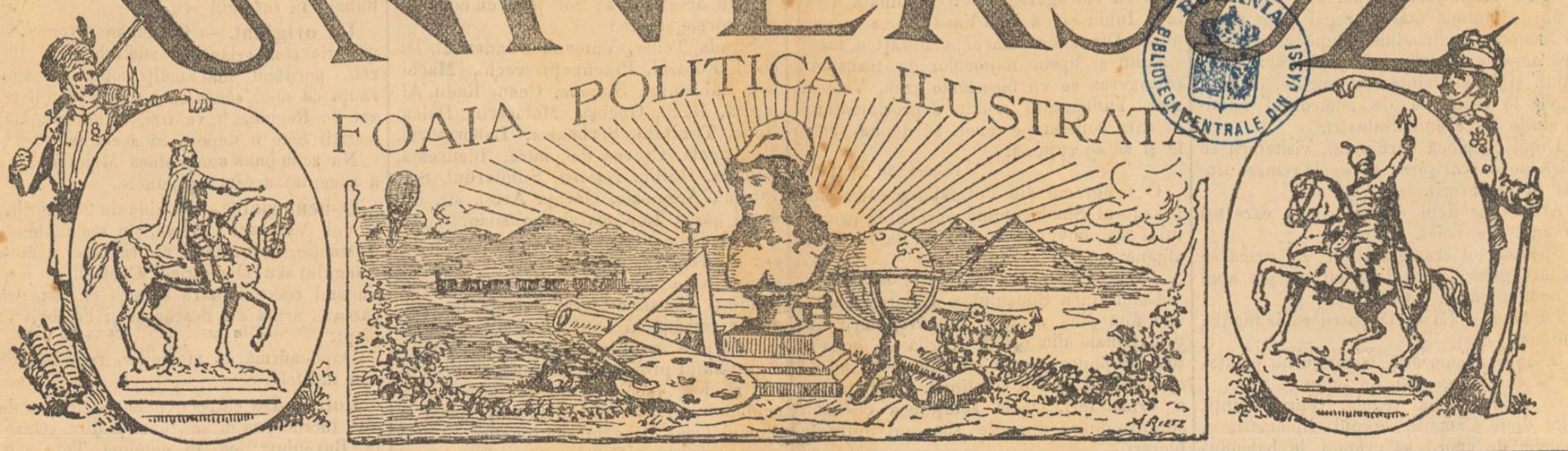

ABONAMENTE:

Pe an: In tótă România leĭ 18.
6 luni: „ „ „ 9. —
1 lună: „ „ „ 1.50 —

Apare în tóte ḑilele de lucru la 7 ore diminéța.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CALEA DOROBANȚILOR. No, 8. BUCUREȘCI.

Inserțiunĭ și reclame 2 leĭ linia
Anunciurĭ pe pagina 4-a 60 banĭ linia.
Scrisorĭ nefrancate se refusă.
Articole nepublicate nu se înapoézĕ.

Bucurescĭ, 4 Maiŭ 1885.

Muntele de pietate

Maĭ cu sémă în ultimiĭ anĭ s'a făcut mult pentru înlesnirea vieţeĭ; când spunem acésta, ne gândim nu la marile progrese realisate în tóte direcţiunile, ci în special la domeniul financiar. Agricultura, industria, comerciul era lipsite de capitaluri, zăceaŭ în sclavia uzureĭ celeĭ maĭ neruşinate. In câţi-va anĭ, institutele de credit, semi-oficiale şi private, aŭ schimbat cu desăvârşire faţa lucrurilor; tóte nu sunt tocmaĭ perfecte în lumea nóstră, e fórte adevĕrat; dar suferinţele de adĭ, comparate cu cele trecute, sunt un progres enorm realisat în scurt timp.

Era un gol cu tóte aceste, gol fórte mare în acéstă direcţiune; voim să vorbim de poporaţiunea săracă, care nu are pentru câştigarea traiuluĭ de cât mâinele séŭ o mică funcţiune. Pentru acésta, nimic nu se făcuse; uzura pierduse din ghiare agricultura, industria, comerciul, dar îĭ maĭ rĕmânea ce-va de supt, de stors: miciĭ funcţionarĭ, lucrătorĭ. Aci, cruzimea cameteĭ era şi maĭ mare, căcĭ se esercita asupra unor ómenĭ inculţi şi desmoşteniţĭ.

Acéstă stare de lucrurĭ a atras atenţiunea conducătorilor nostri; ministrul Domenielor ar avea de gând să creeze în capitală un *Munte de pietate*, cum se găsesce maĭ în tóte oraşele din străinătate. Acéstă instituţiune e mórtea uzureĭ; omul în nevoie se duce la biuroul *Munteluĭ*, cu un obiect din casă, care e preţuit *onest*; obiectul rĕmâne amanet şi omul primesce preţul, pentru care va plăti un mic procent pe tot timpul cât va ţine banĭ; termen nu esistă; când omul se înlesnesce, duce banĭ şi ia lucrul amanetat îndărăt.

Iată mecanismul *Munteluĭ de pietate*. Instituţiunea, o repetăm, rĕspunde uneĭ trebuinţĭ imperióse; felicităm decĭ pe iniţiator şi-l asicurăm că, realisându-şĭ proiectul, va fi câştigat un noŭ titlu pentru liberalismul român.

DIN NEAPOLI

(Corespondenţa „Universuluĭ“

29 Aprilie.

După durere, bucuria.

Neapoli salută apele rîuluĭ Serino care 'ĭ aduc sănătate, se începe lucrările unuĭ noŭ cartier pe Volmero, şi se inaugurézĕ calea ferată de la Castellamare la Gragnano, adică la centrul tradiţional al producţiuneĭ macarónelor.

Golfuł zîmbesce la sórele primăvereĭ, sirena devine maĭ frumósă; tóte ecourile Mergellineĭ şi Santeĭ Lucia, repetă bubuitul tunuluĭ care salută pe regele Umbert.

După durere, bucuria.

Cine se maĭ gândesce la teribilele încercărĭ ale holereĭ din 1884?

Şi în circumstanţa aceea fatală şi formidabilă a morţeĭ tóte partidele dispărură, toţĭ apărătoriĭ se unirĕ. Umbert I rege şi Bovio filosof, se găsirĕ în contact; purpura luĭ Sanfelice se amestecă cu cămaşa garibaldiană, şi cardinalul bine cuvêntă pe soldaţiĭ de la Calatafini, de la Bezzeca şi de la Mentana, cari veniaŭ încă o dată să 'şĭ primejduéscă viaţa, desfidând un duşman îngrozitor, care, invisibil şi ascuns, îşĭ comitea măcelurile.

De sigur inima luĭ Umbert, faţă cu acéstă privelisce, cugetă că toţĭ italienĭ în cas de primejdie sunt gata să alerge la luptă sub o singură bandieră.

Şi acum inaugurarea cartieruluĭ Vomero, a căieĭ ferate Castellamare—Gragnano, a apelor din Serino sunt un pretext de sărbătorĭ. Aceste sărbătorĭ aŭ un singur scop, d'a revedea pe Rege, d'a uita durerile, d'a aminti numaĭ eroismul ḑilelor trecute, d'a avea un moment de bucurie, de entusiasm, de viaţă, care să fie ca începutul unuĭ viitor maĭ bun.

Şi într'adevĕr Regele este între noĭ.

Ieri în zorĭ de ḑiuă strada Toledo era transformată. Nu se vedeaŭ de cât bandiere pretutindenĭ. Ghirlande marĭ de florĭ se întindéŭ pe ambele părţĭ ale stradeĭ împodobind'o admirabil. Până şi trăsurile eraŭ pavoasate. Trenurile sosiaŭ pline de pasagerĭ. Un singur tren avea patru-ḑecĭ şi nouĕ de vagóne. In oteluriĭ nu maĭ era loc.

Confederaţia uvrierilor împărţĭ prin case o mare cătăţime de florĭ şi de poesiĭ pe care uvrieriĭ le purtaŭ la pălărie.

Representaţia senatuluĭ sosi ierĭ sĕră. A camereĭ adĭ diminéţă.

Şi una şi cea-l'altă aŭ garde de onóre.

Impodobirea găreĭ a fost splendidă. Vestibulul era prefăcut în salon de recepţiune.

Împĕratul Rusieĭ. (Veḑĭ pag. III).

Pe jos eraŭ numaĭ florĭ şi covóre.

La 2 p, m. defilară societăţile de uvrierĭ precedate tóte de bandele lor musicale.

Era vre-o cinci-ḑecĭ şi formaŭ un cortej fórte impunĕtor.

La 3 p. m. se duseră la gară primarul şi consiliul municipal.

Sosirea Regeluĭ.—Gara era plină de autorităţĭ, de invitaţĭ şi de dómne elegante.

Se vedéŭ multe dame şi gentilomĭ de la curte, generalĭ şi ofiţerĭ din armata teritorială.

Spectacolul era impunĕtor.

La 4. 35 m. sosi trenul, salutat de aplause şi de urărĭ.

Regele se coborî mişcat din vagon şi primarul înaintă salutându-l şi mulţumindu-ĭ în numele Neapoleĭ,—făcând acelaşĭ omagiŭ regineĭ.

Umbert I, rĕspunse primaruluĭ:

„Mulţumesc cetăţenilor neapolitanĭ pentru primirea ce 'mĭ fac, şi care este într'adevĕr splendidă şi mişcătóre.

„Faceţĭ ca toţĭ să ştie aceste simţiminte ale recunoscinţeĭ mele şi că cea maĭ mare consolare a mea este aceea d'a vĕ vedea ridicaţĭ din cele din urmă nenorociriĭ.

„Acest lucru mĕ asigură pentru viitorul oraşuluĭ.

„Incredeţi-vĕ în afecţia sufletuluĭ meŭ.“

După perechea regală, se scoborîră ducele de Aosta, prinţul moştenitor, Depretis, Mancini, Genala şi membriĭ corpuluĭ diplomatic.

La intrarea cortejuluĭ în salonul găreĭ se descoperi piatra pusă acolo şi amintind, cu un epigraf dictat de Bonghi, venirea reguluĭ la Neapoli în timpul holereĭ.

Primarul rosti câte va cuvinte de ocasie, primite cu marĭ aplause.

De la gară la palat, pe ambele părţĭ ale drumuluĭ sunt aşeḑate societăţĭ.

De a lungul drumuluĭ este o ovaţiune continuă de nedescris care se face familieĭ regale.

In întâia trăsură sunt aghiotanţĭ. Intr'a doua, precedată de un călăreţ, regele, regina, ducele de Aosta şi prinţul moştenitor. Venéŭ apoĭ damele de onóre, prefectul, primarul, autorităţile şi un numĕr imens de trăsurĭ.

La palat. — In faţa palatuluĭ glóta e enormă. Piaţa e plină de lume. Se aud aplause şi urărĭ sgomotóse. Familia regală se arată la balcon şi primeşte o nouĕ ovaţiune.

A făcut o impresie bună faptul că trăsura regală era înconjurată de popor, fără nicĭ un gardist măcar.

Primirea a fost solemnă, expansivă.

Iluminaţia.—Iluminaţia pieţeĭ Plebiscituluĭ a fost splendidă.

A plăcut fórte mult tapiseria florilor cu gaz.

Familia regală aclamată se arătă pe balcon la orele 10.

Concertul musicilor municipale pe piaţă înveselia serbarea.

Inaugurarea reservoriilor.—Inaugurarea reservoriilor a fost făcută astă-ḑĭ la ora unu după amiaḑĭ.

La 12 ore primarul şi consiliul comunal plecară de la primărie şi se duseră la Capitoliŭ.

Pe urmă plecă şi cardinalul Sanfelice.

La o oră trecură pe strada Toledo trăsurile regale. In întâia eraŭ aghiotanţiĭ reguluĭ. In a doua regele, ducele de Aosta, Pessina şi Genala.

Lipséŭ regina, prinţul moştenitor, Depretis şi Mancini.

Pe o scară lungă luminată cu lămpĭ electrice micĭ, regele, miniştriĭ şi suita se coborîră în reservoriĭ.

In fundul pimniţelor iluminaţia e făcută tot cu lumină electrică şi produce un efect fórte frumos.

La extremitatea reservoriilor era un mic altar.

Treĭ reservoriĭ eraŭ góle, numaĭ cel